

[Steenholdt]

foråret hørte vi, at norske og russiske sælfangere havde begået sældrab i store mængder ved Grønlands østkyst inden for vores territorialfarvande uden at blive opdaget. I den forbindelse vil jeg spørge forsvarsministeren, om kystbevogtningen af Grønland efter hans mening er tilstrækkelig.

FN's eksperter om oprindelige folkeslag har netop holdt møde i Grønland. Mødet var henlagt til vores land, fordi grønlænderne er den oprindelige befolkning i verden, der er nået længst i udvikling af hjemmestyre og selvbestemmelse. Vi har grund til at være stolte. I den forbindelse vil jeg rette min inderligste tak til den danske befolkning og regering og ikke mindst til de mennesker, vi arbejdede sammen med under udformningen af Grønlands hjemmestyre, da de sammen med os har vist resten af verden, at man kan skabe en tilfredsstillende politisk ordening ved at give den oprindelige befolkning et hjemmestyre.

Jacob Lindenskov (S):

Hr. formand! Det er efterhånden blevet en tradition, at statsministeren i sin redegørelse ved folketingsåbningen også berører centrale færøske spørgsmål. Det er mig en glæde at kunne konstatere, at statsministeren fastholder denne tradition.

Statsministeren nævnte i sin redegørelse to områder, der er af den allerstørste betydning for Færøerne, og det er handelsaftalen med EF og forhandlingerne mellem regeringen og landsstyret vedrørende den færøske undergrund.

Selv om den færøske eksport fortrinsvis går til EF-landene, så har Lagtinget og landsstyret fremdeles det standpunkt, at Færøerne ikke bør søge medlemskab af EF – dette af grunde, som jeg ikke her skal komme nærmere ind på. Men det er af allerstørste betydning for færøsk økonomi, at der blev opnået en frihandelsaftale med EF, således at det færøske erhvervsliv fuldt ud skal kunne udnytte de store muligheder, der findes i Europa, for eksport af forædlede fiskeprodukter.

Aftalen, der er yderst gunstig for Færøerne, er nu færdigforhandlet, og der står kun nogle formaliteter tilbage, før den kan træde i kraft. Aftalen giver en række færøske produkter toldfri adgang til det europæiske marked. Desuden er der for nogle produkters vedkommen-

de ved kvoter og såkaldte lofter fastsat visse begrænsninger for de mængder, der toldfrit kan eksporteres til EF.

Da aftalen imidlertid indeholder en såkaldt udviklingsklausul, kan vi sagtens leve med disse begrænsninger. Udviklingsklausulen indebærer nemlig, at Færøerne har ret til genforhandlinger med EF, såfremt der skulle vise sig nye udviklingsmuligheder for de dele af fiskeindustrien, der er underlagt de nævnte begrænsninger i eksporten. Disse begrænsninger giver dog næppe problemer i de første mange år. Aftalen indeholder også et andet interessant element, den såkaldte EFTA-klausul, der giver Færøerne ret til nye forhandlinger, såfremt EFTA-landene skulle opnå endnu gunstigere betingelser for eksporten af forædlede fiskeprodukter til EF, end Færøerne har opnået.

EF har på sin side opnået fuld toldfrihed for stort set alle varer, der eksporteres til Færøerne; dette vil indebære en meget stor udfordring for den færøske hjemmemarkedsindustri.

Det nuværende færøske landsstyre søger gennem en aktiv og konstruktiv industripolitik at give det færøske erhvervsliv de bedste betingelser for at udnytte de mange eksportmuligheder, som aftalen med EF indebærer, samtidig med at man forsøger at hjælpe den færøske hjemmemarkedsindustri over de problemer, som de toldfri EF-varer uvægerlig vil give.

Færøsk økonomi har i de sidste par år været inde i en meget vanskelig periode, men der er nu en forbedring på vej, og vi har grund til at forvente, at såfremt det lykkes for erhvervslivet at udnytte de vitterlig meget gunstige og store muligheder, der findes i aftalen med EF, vil den færøske økonomi blive genoprettet inden for en overskuelig fremtid.

Jeg vil derfor her benytte lejligheden til at nævne, at den hjælp, som de færøske myndigheder under forhandlingerne med EF har fået fra Udenrigsministeriet, har været af uvurderlig betydning for det samlede resultat.

Jeg vil gerne udtrykke min tillid til, at det vil lykkes at opnå et godt resultat af de forhandlinger, der er i gang om hele undergrundsproblematikken ved Færøerne. Et godt resultat betyder, at den reelle kompetence i undergrundsspørgsmålet ligger hos de færøske myndigheder, Lagting og landsstyre, samtidig med